

Coses de la vida

SOCIETAT

Crisi sanitària per un cas de diftèria

Les colònies al·leguen que no poden vetar nens sense vacunar

Ressalten que ja demanen des de fa anys als pares que aportin la cartilla sanitària

Les famílies antiimmunització han de firmar un document assumint la responsabilitat

À. GALLARDO // F. COSCULLUELA
BARCELONA

Es responsables de les cases de colònies i campaments d'estiu que d'aquí 15 dies rebran milers d'infants i joves a les seves instal·lacions consideren «innecessària» la crida pública que dilluns passat va fer el conseller de Salut, Boi Ruiz, instant-los a sol·licitar als pares la cartilla de vacunació oficial, en què consta si el menor ha sigut immunitzat de les 14 malalties per a les quals el sistema sanitari finança vacunació. Les entitats majoritàries en el sector de les colònies a Catalunya van assegurar ahir que fa «molts anys» que plantegen aquesta petició a les famílies que contracten els seus serveis, i que hi accedeixen majoritàriament, tot i que la llei no els permet exigir la immunització. Ruiz va proposar aquesta mesura en resposta a la infecció de diftèria d'un nen de 6 anys d'Olot (Garrotxa) que no estava vacunat.

Els pares que en el moment de contractar unes colònies informen que els seus fills no han sigut vacunats han de firmar, també des de fa uns quants anys, un document en el qual es responsabilitzen d'eventuals problemes de salut dels menors atribuïbles al fet de no haver-los immunitzat, van assenyalar ahir la Fundació Pere Tarrés (FPT), que aplegarà a les seves cases de colònies uns 20.000 infants i joves aquest estiu, i la Fundació Catalana d'Esplais (Fundesplai), que en rebrà més de 80.000. Cap de les dues té previst modificar el protocol d'actuació d'anteriors estius com a conseqüència de la infecció de diftèria del nen d'Olot, van afegir.

«A l'inscriure un nen en les nostres colònies demanem als pares que omplin una fitxa en la qual consten les seves habilitats (si sap nedar o anar en bicicleta, per exemple) i si pateix malalties, al·lèrgies o intoleràncies de les quals hàgim d'estar informats», va explicar Aleix Llobet, director del servei de colònies d'estiu a la FPT. «Quan els demanem la cartilla de vacunació del seu fill, ens la mostren sense conflicte,

i si són partidaris de l'opció de no vacunar els sol·licitem que deixin constància que assumeixen aquesta responsabilitat», va dir Llobet.

Tant Llobet com el portaveu de Fundesplai van insistir a destacar que els infants que aniran de colònies a partir del pròxim dia 25 són «els mateixos» que fins aquell dia hau-

ran anat a les escoles de Catalunya, activitat obligatòria en la qual, van destacar, cap autoritat sanitària ha fixat que sigui preceptiu mostrar la cartilla de vacunació abans d'entrar a les aules. «Els que potser estan preocupats són els pares dels nens no vacunats», va insistir Llobet.

LA LEGISLACIÓ // Tampoc se senten preocupats pel suggeriment exposat pel conseller Ruiz dilluns, quan va demanar públicament als pares de nens no vacunats que «evitin» que aquests participin en aquestes activitats estiuenques. «Nosaltres no li hem de demanar a cap pare que el seu fill no vingui de colònies perquè no està vacunat», va dir Llobet. «Cap llei ens autoritza a excloure infants no vacunats –va indicar el portaveu de Fundesplai–. Ho seguirem fent així mentre no hi hagi una normativa que digui el contrari».

«Lamentem el missatge d'angoixa que s'està difonent des de la Conselleria de Salut en relació amb la prevenció de nous casos de diftèria a la nostra comarca», va apuntar Robert Continente, president de l'Associació de Cases de Colònies de la Garrotxa, que integra una desena d'entitats de la zona.

Les cases de colònies no contracten serveis mèdics que participin de l'activitat. Sí que compten amb monitors preparats per oferir primers auxilis en un eventual accident. La coincidència d'aquest episodi amb l'inici del període de campaments estiuencs, en els quals, a diferència de l'escola, els nens estan junts les 24 hores del dia, és vista com un fet desafortunat pels seus promotors.

En aquestes instal·lacions no s'hi impedeix l'accés a cap nen a causa de les seves malalties, excepte si es tracta d'un procés infecció contagios en plena evolució, circumstància en la qual seria la mateixa família de l'infant la que desistiria de portar-lo de colònies. En aquestes activitats hi participen nens de tots els estrats socials, ja que l'oferta acostuma a preveure preus oscil·lants, en previsió que hi assisteixin famílies amb molt pocs recursos. «No deixem fora ningú», insisteixen. ≡

Aleix Llobet
FUNDACIÓ PERE TARRÉS

«Quan demanem als pares que ens mostrin la cartilla de vacunació ho fan sense cap conflicte»

«Si són partidaris de l'opció de no vacunar els sol·licitem que deixin constància que n'assumeixen la responsabilitat»

Robert Continente
COLÒNIES LA GARROTXA

«Lamentem el missatge d'angoixa que està difonent Salut sobre les colònies en aquesta comarca»

Casa de colònies de la Fundació Catalana d'Esplais, en un estiu recent.

claus

1 Les lleis protegeixen la lliure elecció

La legislació espanyola, igual que la de la majoria de països europeus, no fixa l'obligatorietat de les vacunacions i les deixa a la lliure elecció de les famílies. Una excepció són les situacions d'epidèmia infecciosa greu i massiva, en les quals, en el passat, es va decidir la vacunació general de la població de manera obligatòria. Així va passar a Espanya en la postguerra del segle passat, davant l'epidèmia de diftèria que va causar milers de morts. Des dels anys 60, la vacuna és opcional.

2 Crítiques a Alonso per donar dades del menor

La difusió dilluns passat per part del ministre de Sanitat, Alfonso Alonso, del nom, el diagnòstic i el greu pronòstic a què s'enfronta el nen de 6 anys que pateix diftèria i està ingressat a l'Hospital de la Vall d'Hebron va molestar sensiblement l'entorn mèdic que l'atén. Aquests professionals consideren que Alonso va vulnerar la privacitat del pacient –protegida per la llei– al revelar dades que només pertanyen al malalt i la seva família. Els pares no han autoritzat que es difongui informació mèdica del seu fill.

GRAN BARCELONA ▶ Una escola es queixa del tracte rebut al parc Güell → P. 36

LA PROPOSTA ▶ La Fundació Miró obre les portes pel seu 40è aniversari → P. 42

MANUEL URBANO

Els metges homeòpates defensen les vacunacions

▶ El Col·legi de Metges considera una mala pràctica dissuadir de la immunitat

▶ El professional que indueixi a no vacunar pot ser sancionat i fins i tot suspès

|| ÀNGELS GALLARDO
BARCELONA

La secció de metges homeòpates adscrits al Col·legi de Metges de Barcelona (COMB) va lamentar ahir que s'hagi vinculat la seva activitat amb la dels moviments que promouen la no vacunació dels nens i va subratllar el seu convenciment que aquesta immunització és eficaç. «Els metges homeòpates, igual que la resta dels nostres companys, ens devem als preceptes que marca el nostre codi deontològic i estem obligats a mantenir una atenció mèdica de qualitat, utilitzant els mitjans disponibles per assolir-ho», va indicar en un comunicat aquesta secció, que agrupa 300 metges homeòpates. «Les vacunes sistemàtiques han demostrat la seva eficàcia en la prevenció de malalties –van afegir–. L'homeopatia ofereix tractaments no convencionals que, considerem, poden reforçar la resposta immunitària dels pacients i ser un bon complement a l'acció preventiva de les vacunes». Els homeòpates, van insistir, «no són contraris» a la vacunació.

SENSE DISCUSSIÓ // La immunització que ofereixen les vacunes no és un element que estigui en discussió, va afirmar Jaume Padrós, president del COMB. «La vacunació no és un tema que estigui subjecte a l'opinió d'un metge o un altre –va indicar–. No forma part dels ideals d'un professional, sinó de l'evidència clínica i científica. L'opció de no vacunar no pertany a la llibertat d'expressió. No és un assumpte opinable».

Tant és així, va afegir Padrós, que el COMB va establir recentment com una «mala pràctica mèdica» la promoció antivacuna per part d'un metge. «Si rebem la denúncia d'una família que ens indica que el seu pediatre, o qualsevol altre especialista, l'ha induït a no vacunar els seus fills, aquell metge serà objecte d'una sanció per part d'aquesta institució –va afegir el president del COMB–. Aquesta penalització

pot incloure la suspensió del dret a exercir la medicina».

Malgrat aquesta contundent posició, els metges catalans no es mostren partidaris que les vacunacions oficials siguin obligatòries. Coincidint amb la posició de la Generalitat, i la del Ministeri de Sanitat, els facultatius proposen que les famílies siguin «persuadides» de les bondats de la vacunació, abans que «obligades» a acatar aquesta immunització.

Una obligatorietat, asseguren, podria donar lloc a l'efecte contrari al perseguit, i generar rebuig social. «Els metges hem de respectar les decisions dels ciutadans, però estem obligats a oferir-los una informació veraç i científica», va dir Padrós. De fet, va advertir el president del COMB, són «poquíssims» els metges que dubten de l'eficàcia de les vacunes i encara menys els que així ho transmeten als seus pacients. «També passa que molts professionals que promouen la no vacunació es declaren homeòpates», va advertir Padrós. El COMB és partidari que els usuaris que recorren a la medicina homeopàtica s'assegurin que confien en un professional de la medicina. ≡

3 El preu no és motiu d'incentiu

Contra allò que en ocasions addueixen alguns partidaris de la no vacunació, el preu mitjà de les vacunes incloses al calendari oficial, finançades per la sanitat pública, és baix i, segons els especialistes, en cap cas motiva la promoció d'aquesta immunització. La vacuna més costosa inclosa en els calendaris oficials de les comunitats, una de les més qüestionades a causa de la incompleta protecció que ofereix, és la que actua contra el virus del papil·loma. Costa 375 euros.

4 El 95% de les famílies vacunen els seus fills

El 95% de la població espanyola ha vacunat els seus fills al llarg del primer any de vida, seguint el calendari oficial previst per les autoritats sanitàries. Aquesta proporció es redueix al 90% en les dosis que s'han de rebre als 2 anys. L'absència d'infeccions contra les quals hi ha immunització pot confondre algunes famílies de manera que pensin que no és necessari protegir els seus fills. Els metges adverteixen que si no hi ha infeccions vacunables és perquè la població accedeix a la vacunació. No al revés.

5 L'argument dels antivacunes

Els promotors que no es vacuni els nens addueixen que les vacunes comercialitzades són tòxiques o fins i tot que no protegeixen de les malalties que cobreixen. Alguns d'ells són partidaris de l'antiga teoria que deia que la millor immunitat és la que s'adquireix patint la malaltia que podria haver sigut objecte de vacunació. Els que defensen aquesta tesi, apunten els metges, acostumen a ignorar les complicacions i riscos de les malalties contra les quals hi ha vacunes.

en minoria

HOMEÒPATES I ACUPUNTORS

300 FACULTATIUS DE 28.000

▶ El Col·legi de Metges de Barcelona té registrats 299 facultatius homeòpates. La institució acull els 28.000 metges que exerceixen a Barcelona, més del 90% dels quals actuen a Catalunya. Una proporció similar de metges, pròxima als 400, exerceixen l'acupuntura a més de la medicina. En els dos casos, la seva formació científica és fonamental en aquestes pràctiques.